

Dosarul nr. 2ra-1801/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – E. Galușceac

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – A. Pahopol, O. Cojocar, I. Cotruță

Î N C H E I E R E

08 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de avocatul Sarsaman Grigore în interesele lui Goldîș Andrei și de Ministerul Justiției al RM,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Goldîș Andrei către Ministerul Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2021, prin care a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie 2020,

c o n s t a t ă :

La 10 septembrie 2020, Goldîș Andrei a depus cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral, prin încasarea sumei de 30000 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 06 februarie 2015, a depus cerere de chemare în judecată împotriva CIA "Asito" SA, intervenienți accesorii Victor Bublîțchi și SAR "Donaris Grup" SA cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității, a dobânzii de întârziere și repararea prejudiciului moral.

Abia la 30 ianuarie 2019, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2019 și devenită irevocabilă după încheierea Curții Supreme de Justiție din 11 martie 2020) acțiunea lui a fost admisă parțial și s-a încasat de la CIA "Asito" SA despăgubirea de asigurare în mărime de 63324 lei, penalitatea în mărime de 11398 lei, dobânda de întârziere pentru perioada 21 iulie 2012 – 17 martie 2016 în sumă de 38637 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 5948 lei. În rest, în partea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral, acțiunea a fost respinsă.

Astfel, reclamantul a considerat că perioada îndelungată în care a fost soluționat litigiul respectiv, îi permite să solicite compensarea prejudiciului moral în temeiul Legii nr.87 din 21 aprilie 2021 cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 03 decembrie 2020, cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial și s-a constatat încălcarea dreptului lui

Goldiș Andrei la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Goldiș Andrei împotriva CIA "Asito", intervenienți accesorii Victor Bublîchi și SAR "Donaris Grup" SA cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității, a dobânzii de întârziere și repararea prejudiciului moral.

S-au încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în beneficiul lui Goldiș Andrei, cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 2500 lei.

În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 11 decembrie 2020, Ministerul Justiției al RM a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 03 decembrie 2020, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri privind respingerea integrală a acțiunii.

La 23 decembrie 2020, avocatul Sarsaman Grigore în interesele lui Goldiș Andrei, a depus cerere de apel, solicitând casarea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 03 decembrie 2020 și emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2021, au fost respinse cererile de apel depuse de avocatul Sarsaman Grigore în interesele lui Goldiș Andrei și de Ministerul Justiției al RM.

S-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie 2020, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Goldiș Andrei către Ministerul Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

Pentru a decide astfel și cu referire la alegațiile Ministerul Justiției al RM, invocate în cererea de apel, Curtea de Apel Chișinău a reiterat că, litigiul apărut între părți nu a prezentat un grad înalt de dificultate nefiind complicat, amânările ședințelor de judecată în majoritatea cazurilor au avut loc din motivul emiterii cu întârziere a actelor judecătorești privind atragerea părților în proces, lipsei citării legale a părților și altora neimputabile reclamantului, ceea ce a determinat judecarea cauzei, doar în prima instanță, timp aproximativ de 4 ani, iar în total mai mult de 5 ani.

Respectiv, referindu-se la prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 "cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești", instanța de apel a apreciat ca întemeiată concluzia primei instanțe instanței privind încălcarea dreptului lui Goldiș Andrei la judecarea în termen rezonabil a cauzei, iar argumentele Ministerului Justiției al RM, invocate în cererea de apel, le-a considerat declarative.

Cu referire la apelul declarat de avocatul Sarsaman Grigore, Curtea de Apel Chișinău a considerat corectă soluția instanței de fond privind respingerea pretențiilor lui Goldiș Andrei de reparare a prejudiciului moral, menționând că pe parcursul judecării cauzei, acesta nu a manifestat interes față de procesul intentat și nu a probat miza sporită față de cauza pornită, iar unele ședințe de judecată au fost amânate inclusiv din cauza neprezentării reprezentantului reclamantului sau la cererile acestora.

La 20 octombrie 2021, a fost înregistrat recursul Ministerului Justiției al RM prin care s-a solicitat casarea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie 2020 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2021 cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Goldiș Andrei cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea recursului s-a invocat că instanțele de judecată au aplicat eronat

normele din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 ”cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești”, iar pretențiile lui Goldîș Andrei sunt incompatibile cu prevederile Legii citate.

De asemenea, s-a menționat că instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că, potrivit Raportului motivat prezentat de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, reclamantul Goldîș Andrei, nu a manifestat interes sporit față de cauza lui, fapt ce denotă miza scăzută pentru el.

În context, a fost remarcat comportamentul lipsit de diligență din partea lui Goldîș Andrei, pe motiv că nu a întreprins nicio acțiune pentru a afla despre cauza vizată și nu a înaintat nicio cerere de accelerare a examinării pricinii, iar prin urmare, reclamantul în mod direct a aprobat și acceptat tacit toate acțiunile întreprinse de către autoritatea judecătorească.

La 22 noiembrie 2021, a fost înregistrat recursul declarat de avocatul Sarsaman Grigore în interesele lui Goldîș Andrei, prin care s-a solicitat casarea hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie 2020 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2021 cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Goldîș Andrei cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea cererii de recurs a fost invocat faptul că instanțele de judecată nu au elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Astfel, reprezentantul recurentului a menționat că anume instanța de judecată, care a soluționat acțiunea lui Goldîș Andrei cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a admis încălcarea normelor procedurale, prin amânările și întreruperile neîntemeiate ale ședințelor de judecată, fapt care și i-a cauzat reclamantului/recurent un prejudiciu moral.

În concluzie, reprezentantul recurentului a specificat faptul că admiterea în parte a acțiunii cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral, nu i-a adus lui Goldîș Andrei o satisfacție echitabilă, fapt pentru care a contestat cu recurs actele judecătorești relevante speței.

Cu referire la prevederile art.434 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil menționează că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2021, a fost expediată participanților la proces la 09 septembrie 2021, prin intermediul serviciului poștal și, la 13 septembrie 2021 Ministerului Justiției al RM, prin intermediul poștei electronice. (f.d.103, 104)

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, și luând în considerație că la materialele cauzei nu există acte care să certifice momentul recepționării de către Goldîș Andrei a deciziei atacate cu recurs, Completul Colegiului civil, consideră că recursurile Ministerului Justiției al RM din 20 octombrie 2021 și avocatului Sarsaman Grigore în interesele lui Goldîș Andrei din 22 noiembrie 2021, sunt în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs, în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile avocatului

Sarsaman Grigore în interesele lui Goldiș Andrei, și Ministerului Justiției al RM, sunt neîntemeiate și urmează a fi declarate inadmisibile, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurenților este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursurilor, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel și prima instanță, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestora ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în recursurile avocatului Sarsaman Grigore în interesele lui Goldiș Andrei și al Ministerului Justiției al RM.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de avocatul Sarsaman Grigore în interesele lui Goldîș Andrei și de Ministerul Justiției al RM.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova,

judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru